

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Slabu Dorel XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 10.01.2020 – 18.08.2020 (prima instanță);
2. 10.09.2020 – 27.01.2021 (instanța de apel);
3. 26.03.2021 – 28.04.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț /sediul central/ din 18 august 2020, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Slabu Dorel a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4); 320 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – 6 luni închisoare;
- în baza art. 320 alin. (1) Cod penal – 6 luni închisoare;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Slabu Dorel de 10 luni închisoare.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită a adăugat parțial pedeapsa aplicată lui Slabu Dorel prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 13.02.2018 și neexecutată, fiindu-i stabilită lui Slabu Dorel pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

1.1 Pentru a pronunța sentință, prima instanță a constatat că, la data de 15.10.2019, în jurul orelor 16:40, cet. Slabu Dorel, care nu deține permis de conducere, a condus automobilul de model „VAZ-2103” cu numărul de înmatriculare XXXXX prin satul Berlinți, raionul Briceni, având o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,58 mg/l, adică fiind în stare de ebrietate cu grad avansat.

Instanța de fond la fel a reținut, că conform titlului executoriu din 24.05.2018, emis de către Judecătoria Edinet /sediul Briceni/ s-a dispus încasarea de la Slabu Dorel în beneficiul lui Galinschii Olga, domiciliată în satul Șirăuți raionul Briceni, a prejudiciului material de 7061 lei, a prejudiciului moral de 3000 lei și a taxei de stat în sumă de 2622 lei. Deși Slabu Dorel a fost preîntâmpinat să achite sumele menționate, însă ultimul se eschivează de la executarea hotărârei instanței de judecată și la data de 26.12.2018 instanța de judecată a emis o hotărâre pe numele lui Slabu Dorel unde l-a recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute la art. 318 Cod contravențional, aplicându-i o amendă de 1500 lei. Ulterior, la data de 10.09.2019 și respectiv la data de 26.06.2020, Slabu Dorel a fost preîntâmpinat de către executorul judecătoresc Pavlovschii Ruslan despre necesitatea achitării datoriei și consecințele care pot surveni în cazul de eschivare cu rea voință de la executarea hotărârii judecătorești, însă Slabu Dorel intenționat nu și-a onorat obligațiile.

Astfel, acțiunile lui Slabu Dorel au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – *„Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de către o persoană care nu deține permis de conducere”* și în baza art. 320 alin. (1) Cod penal – *„eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale”*.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea unor pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că, ambele infracțiuni sunt ușoare, antecedentele penale sunt stinse, sunt prezente circumstanțe atenuante ca recunoașterea vinovăției, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, are la întreținere copii minori, pedeapsa aplicată este prea gravă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, s-a admis apelul declarat, s-a casat sentința parțial, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Slabu Dorel s-a constatat vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4), 320 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – 6 luni sub formă de închisoare;
- în baza art. 320 alin. (1) Cod penal – 6 luni sub formă de închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilit lui Slabu Dorel pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate

sub formă de închisoare pe un termen de 10 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, i-a fost adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 13.02.2018, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță judecând cauza penală respectivă în privința inculpatului în latura învinuirii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, nu a respectat normele procesuale și nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele faptelor aduse spre învinuire inculpatului, nu a respectat normele procesuale ce țin de întocmirea sentinței prevăzute de art. 394 alin. (1) p. 1) Cod de procedură penală, potrivit căruia se reglementează, că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel instanța de apel a indicat că, deși prima instanță a recunoscut vinovat inculpatul Slabu Dorel în faptele incriminate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, totodată în partea descriptivă a sentinței nu a descris complet fapta criminală, considerată ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului, după cum a fost adusă învinuirea potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, indicând fapta comisă în mod incomplet, fără descrierea încălcărilor admise de inculpat, invocate în învinuirea adusă.

Instanța de apel a constatat că, la data de 15.10.2019, în jurul orelor 16.40 în s. Berlinți r. Briceni a fost stopat automobilul de model „VAZ-2103” cu n/î XXXXX care era condus de către cet.Slabu Dorel, care nu deține permis de conducere, iar în urma verificării, în vederea stabilirii gradului de ebrietate, contrar prevederilor pct. 14 lit. a) a Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care specifică că „...Conducătorului de vehicul îi este interzis, să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere...”, în urma supunerii ultimului testării alcoolscopice cu etilotestul „Drager-Alcotester”, conform tichetului din 15.10.2019 în aerul expirat de conducătorul Slabu Dorel, s-a constatat, că acesta avea o concentrație de alcool în aerul expirat de 0,58 mg/l, din ce reiese că cet. Slabu Dorel se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ceea ce conform prevederilor art.134/12 alin.(3) Cod penal, - „...Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/l și mai mult sau

concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,3 mg/l și mai mult”.

Astfel, prin acțiunile intenționate, Slabu Dorel a condus mijlocul de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și după indicii săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere, a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal - *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Slabu Dorel nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, deoarece eronat a stabilit în acțiunile inculpatului starea de recidivă prevăzută de art. 34 alin. (1) Cod penal, situația care nu se constată cu referire la inculpat, astfel instanța de apel a exclus această constatare.

Instanța de apel a mai indicat că, prima instanță, deși corect a stabilit inculpatului pedeapsa anume sub formă de închisoare, cu executare reală, totodată eronat și fără argumentare a aplicat prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, referitor la pedeapsa în cazul unui cumul de sentințe față de inculpat. Astfel, deși instanța de fond a stabilit că ultimul a fost judecat anterior prin sentința Judecătoriai Edineț sediul Briceni din 13.02.2018 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de un an, cu numirea perioadei de probațiune de doi ani, sentință care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 02.05.2018, fiind la evidență la Biroul de Probațiune până la data de 02.05.2020 și anume în acest termen de probă Slabu Dorel a comis infracțiunile incriminate pe caz, totodată a aplicat pedeapsa definitivă potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, în caz de cumul de sentințe, sub formă de închisoare pe un termen de un an, cu toate că prevederile art. 85 alin. (3) Cod penal, reglementează clar, că pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată, astfel că pedeapsa definitivă urma să fie mai mare.

În aspectul dat instanța de apel a menționat că, potrivit art.410 Cod de procedură penală, privind neagravarea situației în propriul apel, se reglementează, că instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel, astfel că instanța de apel doar a reținut în sarcina inculpatului Slabu Dorel fapta criminală, considerată ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, însă în rest nu poate corecta eroarea admisă de prima instanță, în vederea neagravării situației inculpatului, în favoarea cărei a fost declarat apel.

În continuare, instanța de apel a mai indicat că, inculpatul nu este la prima abatere penală, fiind judecat anterior, a comis anterior infracțiuni privind conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat,

astfel că pedepsele anterioare nu și-au produs efectul, totodată circumstanțele invocate nu pot servi ca temei pentru aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, după cum a solicit apărarea, astfel că argumentele invocate de apărare se resping.

În acest sens instanța de apel a mai menționat că, pedeapsa stabilită - sub formă de închisoare este echitabilă faptelor infracționale săvârșite de inculpat, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Instanța de apel a respins afirmațiile invocate în apel de avocat că instanța superficial a numit pedeapsa legată cu privarea de libertate, echitabilă acțiunilor lui Slabu Dorel, că ambele acțiuni sunt infracțiuni ușoare, antecedentele penale sunt stinse, fiind declarative, mai ales că termenul de probă stabilit anterior inculpatului nu era expirat la data comiterii infracțiunilor incriminate, la fel nu pot fi reținute afirmațiile că persistă circumstanțele atenuante contribuirea activă la descoperirea infracțiunii ori recunoașterea vinovăției, că instanța de judecată poate considera ca circumstanță atenuantă prezența în familie a copilului minor, în sensul dat instanța de fond a ținut cont de recunoașterea vinovăției din partea inculpatului, totodată afirmațiile invocate sunt expuse în apărarea inculpatului, dar nu sunt de natură să desființeze sentința instanței de fond în latura atenuării pedepsei, după cum solicită apărarea.

La fel, instanța de apel nu a reținut afirmațiile privind aplicarea pedepsei complementare, indicând că, de fapt nu este aplicată în privința inculpatului pedeapsa complementară sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a ținut să indice și faptul, că anterior inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, care nu și-a produs efectul, deoarece ultimul a comis alte crime, pentru care a fost condamnat prin sentința Judecătorei Edineț sediul Briceni din 13.02.2018, după ce a comis în termen de probă și infracțiunile incriminate pe prezenta cauză penală, astfel că numirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, după cum solicită apărarea și inculpatul, chiar nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, care reglementează, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a stabili inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate, invocând:

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 79 Cod penal;
- inculpatul și-a recunoscut vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii comise, inculpatul are la întreținere 3 copii minori, din care unul are grad de invaliditate, se căiește de cele săvârșite, dorește să recupere prejudiciu;
- aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a pedepsei poate asigura pe deplin scopurile pedepsei, nefiind necesară izolarea inculpatului de societate.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunilor, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Lecturând textul recursului, Colegiul penal constată că, recurentul își exprimă dezacordul doar cu faptul că pedeapsa aplicată este prea aspră, astfel instanța de recurs ordinar supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept indicate de recurent și prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu se confirmă în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că este unul declarativ, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa (f.d. 209 – 212 v. I) corect și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei definitive și modul de executare a pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare: gravitatea infracțiunilor săvârșite – ușoare, prezența circumstanței atenuante – recunoașterea vinovăției, prezența circumstanței agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară (f.d. 16-17 v. I, f.d. 36 – 37 v. II), precum și faptul că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a redus corect pedeapsa în conformitate cu prevederile alin. (8) a aceluiași articol.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că „inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră”, Colegiul penal nu le acceptă, or, instanța de apel în decizia recurată a indicat și motivat pe deplin pedeapsa aplicată (f.d. 209 – 212 v. I), a dat apreciere tuturor circumstanțelor, inclusiv celor menționate de recurent și a luat în considerare pericolul social al acțiunilor inculpatului și personalitatea inculpatului – la locul de trai se caracterizează doar negativ (f.d. 11 v. I, f.d. 17 v. II), anterior sancționat atât penal cât și contravențional inclusiv și pentru contravenții în domeniul securității circulației rutiere, stabilind o pedeapsă în limitele Legii penale și echitabilă, ce corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, astfel se va asigura restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Mai mult, instanța de recurs mai indică că, inculpatul a fost condamnat anterior pentru infracțiuni în baza art. 264¹ alin. (4) și art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, iar în baza art. 84 Cod Penal, fiindu-i stabilită, pentru concurs de infracțiuni, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 an și totodată, în baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată executarea pedepsei condiționat pe un termen de probă de 2 ani (f.d. 23-28 vol. I și f.d. 54-56 vol. II), astfel, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă cu suspendarea executării pentru infracțiuni analogice, săvârșind infracțiunile incriminate pe prezenta cauză penală în termen de probă, demonstrează că suspendarea executării pedepsei definitive, după cum solicită apărarea, nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, care reglementează, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea

condamnațiilor, cât și a altor persoane.

7. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Slabu Dorel XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 mai 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena